

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Félévre . . . 6 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.
Negyedévre. 8 kor. — fl.	Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Kossuth Lajos levele Debreczen polgármesteréhez.

Mikor Debreczen város törvényhatósági bizottsága Kossuth Lajost 80-ik születésnapja alkalmából melegen és lelkesedéssel üdvözölte, a nagy hazafi a következő levelet intézte Simonffy Imre kir. tan. polgármesterhez:

Nagyságos királyi tanácsos polgármester ur!

Vettem becses sorait, melyekkel tudósítani méltóztatott, hogy Debreczen sz. kir. város bizottsági közgyűlését is azon törvényhatóságok közzé lehet szerencsém sorozhatni, melyek engem születésem 80-ik évfordulója alkalmából üdvözlőkre s jó kívánataikra méltatni kegyeskedtek.

Növelte ennek becsét azon értesítés, hogy **a bizottsági közgyűlés, ez engem rendkívül megtisztelő határozatával a város közönsége óhajának tett eleget.**

Megilletődéssel fogadom a város

tisztelt közönsége szives megemlékezésének e kedves bizonyosságát.

Engem Debreczenhez kiolthatlan emlékek köteléke csatol.

Antaeusa volt az üldözött magyar szabadságnak, mely földhöz sujtva, a tiszai magyar föld érintésével újra felemelkedett erősebben, dicsőbben, mint századok óta talán soha.

Menhelye volí mindennek, a mi a magyar nemzet akaratát képviselte a nagy küzdelmek vészes napjaiban.

Központja volt az intéző működésnek, mely a szélrózsa minden irányából megtámasztott haza védelmére csatarendben sorakoztatá a honszeretet által rögtönzött hadseregeket, melyek felvarázsolták a régi Magyarország régmúlt dicsőségét s felkényszeríték a meglepett Európa közvéleményének tiszteletére ama nemzet létjogát, melynek az európai államrendszer önczélias tényezői közt már-már neve is elfelejtetett.

Szive s feje volt a magyar hazának ama, fájdalom, rövid időszakban, midőn a mohácsi vésznap óta oly erőnyilatkozattal s oly közérzelemmel először (ne adja az ég, hogy utolszor) a

magyar nemzet visszahelyezkedett azon helyre, mely őt, a független nemzetek kerek asztalánál ősjogilag megilleti.

És eljött a nap, midőn én szerény egyszerű polgár, nem nagyobb másoknál tehetségben, de (önérzetem feljogosít mondanom) egyenlő a legjobbakkal önzetlen honszeretben és senkinél sem kevésbé eltökélt az áldozatkészségben a hazáért, **a magyar nemzet kormányzójává megválasztva, Debreczen város főegyházában Isten és polgártársaim előtt esküvel fogadtam — mit eskünélkül is megtettem volna, hogy hazám függetlenségéhez hű maradok mind siromig.**

És jött az elválás órája, a diadalmas nemzet felszabadított fővárosa visszakövetelte természetes előnyét és én Debreczent többé nem láttam!

Azóta 34 év mult el — és milyen 34 év!

Nekem hazafiai kötelességnek a hontalanságban is teljesítésére törekvés, többször a remény, ugyanannyiszor a meghiusulás, mindig a gond, bú, küzdelem s végre a nemzetakarát változásánál fogva a tehetetlenség bánatának keserves évei, — melyek leforgásának

A vándorló bűn.

Irta: **Jean Lorrain.**

I. Londoni álarczosok.

Rabastens elkérte szivaromat s meggyújtva annak tüzenél a magáét, folytatta: — 1880 vagy 81. telén Londonnak mindenkor igen tekintélyes számu bünesetei nagyon megsaporodtak: de ami csodálatos volt a dologban, az éjjeli támadások és gyilkosságok a városnak egy bizonyos negyedére szorítottak.

Ez a dock-ok negyede volt, a véget nem érő rakpartok mentén, a City keleti részében White-Chapelen tul, ahol nappal csak egy hemzsegték a raktárörök, a munkások és bérszolgák, de ahol esti hét óra után, komor csend üti föl tanyáját.

A dock-oknak eme negyedében a télen szokatlanul felszokott a gyilkosságok számáránya.

Eleinte csak a munkásokat tizedelte meg a gyilkosságnak ez a járványa, Szombat estén, mikor hetibérüket kikapták, ott lestek rájuk egy-egy pislogó világu korcsma előtt, és másnap reggel hó aratása volt a rendőröknek: egyszerre 4-5 hullát is találtak.

Többnyire egy-egy ajtóhoz támaszkodva, vagy egy gerendarakáson ülve lelték a halottakat. Mindannyinak a zsebe ki volt fordítva, pénzüket elvették s szegényes ékszereiktől megfosztották őket. De a legkülönösebb volt a dologban, hogy a hullák egyikén sem találtak sebet vagy csak horzsolást is.

Jól kieszelt, pokoli ügyességgel véghezvitt gyilkosság volt mindegyik, amely nem hagyott nyomot maga után, s zavarba ejtette a rendőrséget. Az egész várost lázas félelem nyugozta le. Az első hullák láttára részegség közben bekövetkezett szélhűdésnek minősítették a halálnemet; de a sajtó ellenszegült e híresztelésnek s a gin-ivók valóságos dühvel igyekeztek megczafolni ezt a kijelentést.

Akárhogy volt is a dolog, a meggyilkoltak száma egyre szaporodott. Nem volt olyan reggel, hogy a rakpart kőcsozáin, vagy a keskeny utcákban ne találtak volna egy-két hullát, most már nem csakszombat este garázdálkodtak a gyilkosok. Sőt egyszer hétfőn reggel bukkantak egy halottra s ez megváltoztatta a közönség véleményét: a tettesek nem lehettek angolok, mert a legelvetemedetebb is közülök szünetelt volna vasárnap éjszaka.

Most már nem csak a munkásokat, de boltosokat, kereskedőket, a hajórakományok miatt idekötött milliomosakat is megöltek. A Smithson, Burnett és Tsa cég főnökét, Smithson Tamást halva lelték Burde-utca szögletén s természetesen úgy tárczája, mint egyéb értéktárgyai hiányoztak. Csak éppen drága téli kabátját hagyták meg.

Tamás ur kényelmesen ült egy norvég farakományon, mely azelőtt este érkezett meg a kikötőbe. Kalapja mélyen a szemébe volt húzva s egyik keze a kabátja zsebébe sülyedt.

Igy találták meg holtan. Özvegye nagy lármát ütött, kihallgatására ment a lord-mayorhoz s a rendőrségnek szigoruan meghagyatott, hogy ezentul kétszeresen megfeszített figyelemmel kísérjék a városnak e veszedelmes negyedjét.

Smithson Tamást társa, Burnett követte. Azután Sir Algerhoon Fistler, egy gazdag főúr, majd Staraud francia kereskedő került sorra. később Wellington Clevely és sok más ismert nevü egyén.

A dock negyedben lehetlenné vált a járás-keles. Az ujságok vezércikkezektek, a rendőrfőnököt a lord-mayor elébe hívták, s a parlamentben egy újabb bill nyujtatott be.

Halmágyi Sámuel.

Női és leány felöltők legnagyobb áruházába Debreczen Piacz-utca 47 sz. Megérkeztek. Az őszi és téli ujdonságok női és leány felöltők, blouzok dus választékban.

≡≡≡ meglepő olcsó árak! ≡≡≡

emléke szomorúsággal tölti el a kor sulya alatt meghajlott s hazafiúi és családi csapásoktól lesújtott ősz fejemet, idegen földön a sir szélén.

Amott a hazában előbb az igazságos megaláztatás emlékét vérbe fúlasztó bosszu kegyetlenségének s iszonyu szenvedéseknek hosszú évei, majd a keserves veszteségek által felkényszerített azon tapasztalás ideje, hogy bosszu és elnyomás által akarni hatalomra szert tenni, rossz számítás, mely erő s dicsőség helyett gyengeséget és megaláztatást terem; **aztán e tapasztalás simulékonyságának nyomában egy nagy változás a nemzet szándokaiban, mely 1861-et 1867-tel váltotta fel, a tegnapi megtagadva, a holnap feladva a mának aránylagos enyhe miatt.**

Ez enyhülésnek árnyában a nagy nemzeti elhatározásokat aludni küldte (hiszen csak aludni, nem meghalni) a mindennapias életgondok iparkodása, melynek versenyében egy kidől, egy másik gyarapodik. **Hiszen a romokon is nő virágszál; pedig hazánk még nem rom, csak azzá ne tegye az ambíció politikájának kontárkodása.**

Debreczen a gyarapodók közt foglal helyet. **Kinézése** — úgy hallom — **sokat változott az enyhülésnek ez éveiben;** — de ne adja Isten, hogy változás legyen a keblek mélyében is. Amaz örvendetes haladás, ez igen szomorú hanyatlás volna.

Vajjon a debreczeni polgár, a tiszta magyarság ez egyik ősi mintaképe, a virágzó tanodák serdülő polgársága ha elballag ama főegyház előtt, jutnak-e még emlékezetébe e

nagy napok? becsesebb-e még előtte az emlékezet hagyományai? van-e még kebleben lelkesedés azon elvekért, melyekért annyian elvérzettek?

Ne adja Isten megérnem, hogy e kérdésekre nemet halljak feleletül.

De bocsánatot kérek, hogy az emlékezetek áramlata tulragadott azon kereten, — melyet Debreczen város törvényhatósági bizottságának kegyes üdvözlő sorai címbe szabtak.

Meleg köszönetet mondok a megiszteltetésért, melyet irántam tanusítani méltóztattak; s a rövid napokra, melyek még számomra a földön kimérve lehetnek; magamat Debreczen város közönségének becses jó emlékezetébe ajánlva, kiváló tisztelettel maradok.

Turinban, május 14-én, 1883.

Kir. tanácsos polgármester urnak
alázatos szolgálja
Kossuth Lajos.

A büntetés.

— Fővárosi munkatársunktól. —

Magyarország és fővárosa impozáns módon adott kifejezést a nemzeti kegyetlenség és minden hivatalos visszavonás és akadékoskodás dacára, méltó módon adózott Kossuth Lajos emlékének. Ez büntetést érdemel. A büntetés első részletét már a jövő hónapban fogják leróvni.

Tervben volt, hogy az új országházban az új ülészakot országra szóló ünnepséggel fogják megnyitni. Már a program is meg volt. A két ház együttes ülése a kupolateremben, előzetesen istentisztelet a Mátyás-templomban, mindkét helyre eljött volna a király és ezuttal történt volna először, hogy a király megy el az országgyűlésre és nem

az országgyűlés a királyhoz. A király jelenléte dacára a Házra fekete sárga zászlót nem tüztek volna. A templomtól a Házig fényes felvonulás lett volna, este pedig fényes világítás lett volna.

Mindez elmarad és az elmaradást félhivatalosan azzal indokolják, hogy az új Házat már a milleniumkor ünnepélyesen felavatták és újabb ünnepségre ilyenformán nincsen szükség. Mik lesznek a büntetés további részletei, az már titok.

Ugron Gábor hazatérése.

A sok paklizást, formulázást nem nézheti tovább Ugron Gábor, az egykori Ugron-párt vezére, őstől kezdve ismét részt vesz az aktív politikai életben.

Ugron Gábor eddig részint magánügyei, részint a politikai pártviszonyokban beállott változások akadályozták, hogy a parlamentben elfoglalja az őt megillető pozíciót.

Azonban tapasztalván, hogy a felelősség érzése a pártokban mennyire meggyöngyöl, nem állhatott ellent választói óhajlásának és Szilágyi-Somlyón tegnap a Kossuth-ünnepel kapcsolatos gyűlésen kijelentette, hogy őstől kezdve az aktív politikai életben újra részt vesz.

Egyház és iskola.

Magyar Irodalmi Társaság. Megkezdődtek az alakuló gyűlések a főiskolai ifjusági egyesületekben. A Magyar Irodalmi Társaság tegnap délután tartotta alakuló gyűlését, melyen Ferenczy Gyula elnökölt. Ferenczy tanár szép megnyitó beszédében kifejtette az Irod. Társaság céljait. Többek között felvetette azt az eszmét, hogy agitáljon az ifjuság magyar irodalom tan-

Ennek lett az eredménye, hogy annyit konstataáltak legalább, miszerint a dock-ok tájékán talált hullákon semmiféle külső erőszak nyomai nem láthatók, de mindmennyi nehéz és fojtó chloroform szagot terjeszt maga körül.

Mikor még csak a s egény munkásokat gyilkolták le, a rendőrség nem merte oly határozottan megállapítani, hogy az a szag valóban chloroform. A nyomornak az izzadság és füsttel vegyült, pálinkának szaga egy oly különös vegyület, mely könnyen tévutra vezetheti az embert, De mikor a felső tizezzerre került a sor, nem volt lehetséges többé a tévedés. Ezek a halottak egész tiszta chloroformszagot terjesztettek magok körül.

A gazdag áldozatok azt is lehetővé tették, hogy a gyilkosságok óráját pontosan megállapítsák: Smithson, Burnett, Clevely és a többiek rendszeren 7 órakor jöttek a dockra, akkor, mikor elvégződött a munka és elbocsájtották a munkásokat. Ilyenkor siettek aztán hazafelé kényelmes és fényes otthonukba s nem ácsorogtak a füstös barokban és lebujokban mint a szegény nép. A támadások idejét tehát 6-8 órára lehetett tenni, valamivel hét óra előttre va-

utánra: a gyilkosok az est beálltával kezdtek működésüket zajtalanul és büntetlenül!

Áldozataikat chloroformmal fullasztották meg, — de hogyan? és hol? A nyitott utcán? Ez alig feltehető! Vagy a köd szegődött büntársukká, az a borzasztó, terjengős, szürke londoni köd? Őt lépésnyi távolban egymástól két testvér is bizvást elmegegy egymás mellett anélkül, hogy csak sejtene is, miszerint a másik ott van mellette. S végre a londoni rendőrség emlékezni vélt, hogy ezen a télen miutha megszaporodott volna a részeg emberek száma, mert a Themze mentén gyakran láttak tántorgó alakokat, melyeket két-két jó barát kísért karonfogva. A közbülső férfi ilyenkor botorkált és dühöngött, a másik kettő igyekezett támogatni őt. Csaknem megindító látvány volt ez a hideg éjszakában egy-egy utcasarkon!

Vajjon szokás-e egy-két — barátja által támogatott — részeg embert üldözőbe venni? Bizonyára nem. De ha őszinték akarunk lenni, be kell vallanunk, hogy ezek a találkozások az utolsó három hónap alatt legalább is megkésztettedek s végre mégis elhatározta magát a rendőrség arra, hogy ezentúl az ilyen imbolygó, roskadozó járású egyéneket figyelemmel fogja kísérni a ködös

dock-ok mentén, a rakpart, vagy a keskeny utcák sötétjében.

E vállalkozásukat csakhamar siker koronázta. Az első ilyen üldözőbe vett csoport a rendőrök közeledtére szétszóródott, a jobb- és baloldali bajtárs elfutott s a közbülső férfi nehéz zuhanással esett a földre.

A mikor a közelbe értek, megdöbbenve állapították meg, hogy a részegnek vélt ember egy már teljesen kihűlt s kifosztogatott hulla, de a mi valóságos rémlátványnyá fokozta a rendőrök ijedtségét, az az a körülmény volt, hogy a hulla arcát egy teljesen hiven utánzótt álarcz borította, mely egy selyemkendővel a halántékain szorosán át volt kötve. És mikor leoldozták fejről álarczát, látták, hogy az tele volt öntve chloroformmal, mint egy csordultig töltött serleg, s hogy sem az ajkának, sem a szemeknek nem volt nyílás hagyva, úgy, hogy légmentesen elzárta az arcot, egyben megvakított és megfullasztott.

Ilyen dolgok történtek 1881 telén, a dock-negyed rakpartjain a szűk utcában, a nehéz, terjengős, füstszinű spleennel teljes köd leple alatt.

Hölgyek figyelmébe.

Tisztelettel értesítjük az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy **női- és gyermek felöltő áruházunkban** a legújabb őszi és téli újdonságok raktárra érkeztek, melynek szives megtekintésére felhívjuk a t. hölgyközönség figyelmét:

Darvas Testvérek Debreczen Főtér (Hungária kávéház fősomszédságában).

szék felállítására iránt a főiskolában Évtizedekkel ezelőtt volt ilyen tanszék, pénz alap is van rá, melyet most a gimnázium javára fordítanak. Ma azonban, szegényére a legmagyarabb iskolának, nincs. Az ifjúságnak érdekében áll, hogy visszaállítsák ezt a tanszéket, a mi nem is lehetetlenség. A beszéd után következett a magistratus megválasztása. Elnökké Nagy Sándor jh. egyhangulag kiáltották ki, a ki szép beszédben köszöntö meg a megtisztelő bizalmat. Főjegyző lett: Kövér Árpád th. Pénztárnok: Forberger Béla jh. Ellen r: Buzás Antal jh. Titkár: Gachal János th. Aljegyző: Baróthy István th. A Főiskolai Lapok szerkesztője: Szarka János jh. Kiadó hiv. főnök: Nagy Mihály jh. Választmányi tagok: Milotay István jh., Harsányi Imre jh., Jakab Lajos th. és Kolozsváry István th. A gyűlés 2 órától negyed 4-ig tartott.

Alakuló gyűlés a kereskedelmi akadé. iában. A f. l. s. kereskedelmi iskola ifjúsági önképzőkörre tegnap tartotta alakuló közgyűlését. A választások eredménye ez: elnök lett Szathmáry József, alelnök sz. Grósz József, titkár Nagy János, főjegyző Engel László, főpénztáros Rochlitz Miksa, aljegyző Debreczeni Gyula, segédjegyző Müller Jónás, előzetes bírálók Fenyő Imre, Lefkovitz Áron és Klein Jakab. A tornakör ma tartja alakuló gyűlését.

VIDÉK.

Bejelentett gyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Mélykut község lakosait — mint levelezőnk írja — orvgyilkosság tartja izgalomban. Havrám Márton községi bírót pénteken este, a mikor a szőlőjéből hazafelé ballagott, eddig ismeretlen tettesek agyonlőtték. Havrám Márton csak egy hónappal ezelőtt foglalta el a bírói székét. A nép nem szerette Havrámtól és mást akart választani, de a nép jelöltjét a szolgabíró nem kandidálta, a miért ezután csak őt szavazó maradt a választás színhelyén s ezek választották meg a szolgabíró emberét bírónak.

A választás után a szolgabíró is, meg az új bíró is névtelen leveleket kaptak, melyben a szolgabírót azzal fenyegették, hogy addig ne jöjjön a községbe, a míg Havrám bíró lesz, mert lelövik, az új bíróra pedig kimondták az ítéletet, hogy egy hónap alatt elpusztítják. Ez utóbbi fenyegetést be is váltották.

Pénteken délután a bíró kiment a szőlőjébe. Alkonyatra kirendelte a kocsiját, de mert a kocsis kellő időben nem érkezett, gyalog indult hazafelé. A mint a szőlők között ballagott, egy bokor mögül rálestek és egy lövéssel leterítették. Mire a kocsija megérkezett, a bírót halva találták.

A tett elkövetésénél többen működtek közre, mert a bíró kocsiját, a mikor az kifakart menni a gazdájáért, a korcsma előtt két ember megállította s behívta a korcsmába, a hol borral itatták, ez okozta a kocsis késését. A két embert: Kapus János és Jancsó Imrét már letaróztatták, de az igazi gyilkos még nem került meg.

Kossuth-ünnep Hadrázon. Bocskay fiai, a szabadságszerető hajdu testvérek f. hó 19-én ültek ünnepet, a nagy Kossuth

emlékezetére; ünnepségükben megmutatták, hogy őseikhez méltó unokák, megmutatták, hogy miként hajdan, úgy ma is hűséges és tántoríthatatlan hívei Kossuth Lajosnak. Mint tudósítónk írja, a reggeli órákban hatalmas ágyuszó adta tudtul a nagy nap ünnepi voltát a közönségnek, a mely közönségnek ifja, öregje, férfia, leánya és asszonya ünnepi ruhába öltözve templomba sietett, hogy megköszönje mindenható urának Kossuth Lajost. A templomban Szabó Lajos lelkész mondott szép imát, melyet több ezer ember hallgatott mély áhitattal. Templom után diszközgyűlés tartott, melyet Csapó László főbíró nyitott meg. Utána dr. Hadházy Zsigmond ügyvéd, községi képviselő méltatta lelkes és felemelő szónoklatában Kossuth Lajos érdemeit, beszéde rendkívüli hatást tett, majd pedig, midőn indítványt nyújtott be arra nézve, hogy Kossuth Lajosnak szobrot állítson Hadráz községe, indítványa leirhatatlan lelkesedéssel fogadtatott és egyhangulag elhatározta a közgyűlés, miszerint „Kossuth Lajos szobra” alapjára 10 éven át minden évben 200 frtot állít be költségvetésébe s egyszersmind a községben gyűjtést rendez, hogy Kossuth Lajosnak minél szebb és minél impozánsabb szobrot emelhesse. A diszközgyűlés után a ref. fiu iskola udvarán nyilvános ünnepély tartott, melyet Csapó László ur nyitott meg szép szavakkal. Utána Simon Károly tanító mondotta el remek és eszmékben, gondolatokban igazán gazdag beszédét, majd ugyancsak ő mondta el Rákosi Viktor országszerte ismert gyönyörű imáját, melyet a több ezer emberből álló közönség levett kalappal hallgatott végig. Ezután Fekete Péter tanító odát szavalt el a töle megszokott hévvel és lelkesedéssel. Közben a dalárda énekelt szebbnél-szebb hazafias dalokat. A közönség végre Kossuth Lajos azt üzenté dal éneklésével szép rendben oszlott szét. Este bankett volt, melyen sok százan vettek részt. A banketten Simon Károly, dr. Hadházy Zsigmond és Kóti Jeremiás mondtak lelkes toasztokat a jelenlévők lelkes éljenzése közt.

A nánási főgimnázium ügye. A hajdunánási főgimnázium tegnap küldött felterjesztést Wlassics miniszterhez, a melyben jelentést tesz a hetedik osztály megnyitására. Együttal kéri az intézet igazgatósága a kormány által megígért százhuszezer korona építkezési segély kiutalását, hogy a főgimnáziumnak mielőbb állandó otthona legyen.

Kossuth-ünnep a vidéken. — Megható ünnepélyt tartottak vasárnap délelőtt Rákoskereszturnon Kossuth Lajos születésének századik évfordulója alkalmából. Az ünnepély azért különösen érdekes, mert ezt a község tót és német ajku lakosága rendezte. Az ünnepély az ágostai ev. templomban folyt le, hol az istentisztelet eddig felváltva tót és német nyelven tartott. Tegnap azonban magyar nyelvű istentiszteletet tartottak, mely alkalommal a közönség zsufolásig megtöltötte a templomot. Az istentisztelet egyházi énekkel kezdődött, majd ennek elhangzása után Dubrovsky Nándor evang. lelkész magas szárnyalású beszédben emlékezett meg Kossuthról, akit példaképpen állított az evang. vallás követői elébe, hogy hogyan kell a hazát szeretni. Dubrovsky oly meghatóan ecsetelte Kossuth életét és működését, hogy beszédjével könyekre fakasztotta a hívőket. Az egyházi beszéd befejeztével Kubizch Emil evang. kántor vezetésével a Hymnust énekelte a közönség, az egyházi szertartás befejezése után pedig a Szózatot énekeltek s ennek hangjai mellett

távoztak a templomból. Szombaton este a rákoskereszturi polgári körben is volt Kossuth-ünnep társas vacsorával összekötve, melyen a község minden nemzetiségbeli polgárai nagy számban vettek részt.

SZÍNHÁZ.

A színházbizottság ülése.

Debreczen, szept. 23.

(Saját tudósítónktól.) A színházi bizottság tegnap délután rövid ülést tartott. Tulajdonképen Gulyás István dr. jelentős indítványának tárgyalására gyűlt össze a bizottság. Ezt azonban egyelőre levették a napirendről, mivel egy teljes gyűlést szentelnek a fontos kérdés letárgyalására.

A gyűlésen Komlósi Arthur polgármester-helyettes elnökölt. Jelen voltak: Lengyel Imre, Oláh Károly, Nagy Zsigmond, Boczkó Sámuel, Komlóssy Dezső, Szikszay Szabó József dr., Makó Lajos szini igazgató, Szabó Kálmán jegyző.

Folyó ügyek.

A gyűlés megnyitása után Szabó Kálmán jegyző olvasta fel a múlt gyűlés jegyzőkönyvét. Ennek tudomásul vétele után került volna a sor Gulyás István dr. indítványának tárgyalására. Az indítvány a mint említettük a színházi műsor szoros figyelemmel tartására, nyilvános főpróbák rendezésére vonatkozik.

Komlóssy Arthur azt indítványozta, hogy mivel Gulyás István dr. elfoglaltsága miatt nem lehet jelen a gyűlésen, de az indítvány is olyan természetű, hogy annak tárgyalása huzamosabb időt vesz igénybe, halasszák el azt a legközelebbi ülésre. A bizottság ilyen értelemben határozott.

Ezután a páholyügyek felett határozott a bizottság. Csiky Lajos volt színházi bérlő régi páholyának visszautalását kérte. A bizottság azonban a kérelmet nem teljesíthette, mert a Csiky-féle páholy már Fried Leo nevére van eltörzskönyvelve. Határozott a bizottság Molnár Ferencz, Kenyeres Károly, Lösel ezredes és Sz. Szabó József páholyai felett is.

A társulat névsora.

Makó Lajos szinigazgató szerződése értelmében betérjesztette a társulati tagok névsorát. A bizottság működésében egyelőre annak megállapítására szorított, vajon az egyes szerepkörök be vannak-e töltve? Egyenként felolvasták a névsort, a melyből kitűnt, hogy minden szerepkörre van szerződötve művészi erő. Csupán vigjátéki anya nincs ez idő szerint és pedig azért, mert Csóka Sándorné, a kit erre a szerepkörre szerződötett Makó igazgató, pár nappal ezelőtt szerződészegést követett el s Petri Iház Lajos társulatához ment el Szabadkára. Makó Lajos azonban ígéretet tett, hogy ezt a hiányt lehető gyorsan pótolja.

Nyomdai ügyek letárgyalása után a gyűlés negyed 6 órakor véget ért.

Az Uránia színház utolsó előadása. Az Urániai színház tegnapi előadása kellemetlen incidenssel kezdődött. Óriási közönség gyűlt össze félnyolczkor a színházban s mindenki lázas érdeklődéssel várta az előadás kezdetét. Félnyolcz, nyolcz óra, a vasfüggöny mely mozdulatlanlansággal

A mi új, az meglepő,

ami meglepő az kellemesen hat a vevő közönségre.

Asztalos József

és minden létező divat szövetek, meglepő olcsó árak mellett szerezhetők be. Vásznakból gyári raktár, Delén 38, flanel 15. kr.

Minden 15 frt. vásárlásnál, ha részletekben is történik, egy diszkötésű könyv díjmentesen.

Debreczen, Kossuth-utca 4.

tüntetett. Bent, a színpadon ez alatt lázas izgalom uralkodott. Gépészek, kellékesek ijedten futkostak össze-visza, egy hang, — egy kinos hang morajlott végig a világot jelentő deszkákon.

— Elromlott a villanyvezeték!

Nyolcz óra után egyik páholyból kihajolt a debreczeni társulat egyik kedvelt tagja, Bodnár Géza s a következő kis dikcióval magyarázta meg a késedelmet:

— Tisztelt közönség! Fájdalomtelt szívvél jelentem, hogy a villanyvezeték elromlott. Ha az ég is úgy akarja, mint mi, egy fél óra mulva rendbe jön. Addig Magyar Imre ur lesz szíves szórakoztatni bennünket.

Magyar Imre ur nyájasan hajtotta meg magát s aztán elkezdett egy ismeretlen dalt:

*Lennél te rózsabimbó
Lennék én méh!*

Halk zümmögés hallatszott a közönség soraiban, a melyet később a megdöbbenés zugó fergetege váltott fel. Imre nem jött ki sodrából, már a másik pillanatban a következő dallal kaczerkódott:

Nem látta kérem a kis Kohnt?

A kis Kohnt nem látta ugyan senki, de egy fél óra mulva aztán meglátta a délibábok hazáját. Lovász János és Haranghy György örömtelt szívvél konstatálták, hogy a vésszes fergeteg elmúlt, rend és nyugalom vette uralmába a színpadot. Ezután szép rendben folyt le az előadás és miként tegnapelőtt, tegnap este is lelkes éljenzések közt folyt le a szép debreczeni dolog előadása. Minden szakasz végén kitapsolták a két szerzőt, a kik meghatva köszönték meg az elismerés e szép megnyilatkozását.

A délibábok hazája külföldön. Szana Tamás, az Uránia színház igazgatója intézkedéseket tett, hogy a délibábok hazáját a külföldi nagy színházakban is bemutassák. Januárban Berlinben, a tavasz folyamán pedig Londonban kerül színre Haranghy és Lovász darabja. Mindenesetre szép elismerés a két jeles debreczeni szerző alkotása iránt.

A színházi bérlet ügyében egyik helyi lap azt írta, hogy a régi bérlők közül sokan lemondanak elsőbbségi jogokról és a bérletről. Illetékes helyről annak kijelentésére kértünk fel, hogy ez valótlan. A régi bérlők elővételi joga szeptember huszonötödikéig tartatott fenn s már eddig is a legnagyobb érdeklődés, sőt vetekedés nyilatkozott meg a bérletek s az elsőbbségi jog iránt. Sőt minden jel arra mutat, hogy a bérlet eredménye a mult évit is felülmulja.

UJDONSÁGOK.

* **Személyi hír.** Szana Tamás tegnap d. e. elutazott Debreczenből.

* **Számonkérőszék a megyénél.** Hajdu vármegye számonkérőszéke Puky Gyula főispán elnöklésével ma kezdi meg működését. A számonkérőszék a megye ügyforgalmát, a tisztviselők egy évi munkáját veszi bírálat alá.

* **Debreczeniek Hódmezővásárhelyen.** A Magyar Protésztaáns Irodalmi Társaság ma és a következő napokon tartja ez idei nagy gyűlését Hódmezővásárhelyen. Debreczenből illustris társaság megy a nagy gyűlésre. A tiszántuli egyházkerületet Kiss Áron püspök élén Balogh Ferencz, Erdős József theol. tanárok és Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a debreczeni főgimnáziumot dr. Gulyás István és dr. Csürös Ferencz, a debreczeni egyházat Kiss Albert, Simonffy Imre, Dicsőfi József és dr. Nagy Zsigmond képviselik a hódmezővásárhelyi nagy gyűlésen, melyet a Társaság két évvel ezelőtt Debreczenben tartott meg. A debreczeniek csütörtökön már hazaérkeznek, a püspök és titkára kivételével, akik csak pénteken jönnek vissza Debreczenbe.

* **Az önálló vámterület ügyében** f. hó 28-án vasárnap d. u. 3 órakor a városháza udvarán pártszinezet nélkül tartandó nagygyűlés előkészítése céljából fölkérjük városunk összes iparos egyleteinek t. elnökeit és vezetőit, hogy kedden délután 5 órakor a „Függetlenségi kör“ külön helyiségében (Csapó-utcán), valamint a függ. és 48-as párt összes t. előjáróit, hogy ugyancsak d. u. 6 órakor ugyanott megjelenni szíveskedjenek. Az ügynek mindnyájunkra nézve életbevágó fontossága miatt teljes és pontos megjelenésre számít a rendező bizottság.

* **Uj ügyvéd.** Dr. Ujlaki Gézát, a legujabb debreczeni fiskálist, az ügyvédi kamara tegnap fölvette az ügyvédek lajstromába. A rokonszenves, fiatal fiskális testvérbátyjával, dr. Ujlaki Hugóval közös irodában praktizál.

* **A közigazgatási tanfolyam helyisége.** A községi közigazgatási tanfolyam, mely eddig a vármegyeház nagy termében szorongott, végre-valahára helyiséget kapott. Darányi miniszter, a belügyminiszter közbenjárására átengedett a régi gazdasági tanintézetben három termet egy évi használatra. Egyet tanári szobául, kettőt pedig tanteremnek. Az új helyiségben tegnap Puky Gyula főispán, Kiss Albert, Oláh Károly, Aczél Géza főmérnök és Vargha Károly jegyző helyszíni szemlét tartottak s kiválasztották a tanfolyam céljainak megfelelő helyiségeket.

* **Csizmadiák gyűlése.** A debreczeni ipartestület csizmadia szakosztálya ma délután három órakor gyűlést tart, melyen az elüljáróság csütörtöki ülésének tárgyait készíti elő.

* **A debreczeni anyakönyvtár.** A főiskola hatalmas anyakönyvtára tudvalevőleg belépett a muzeumok és könyvtárak országos felügyelőségének tagjai közé s e czímen állandó évi segélyben részesül. Az idei adomány nyolczezer korona, a mi igen tekintélyes összeg. Az anyakönyvtár a püspökség útján most köszönte meg a felügyelőség adományát, egyszersmind beküldte első jelentését a központba. A jelentés a könyvtár és természetrajzi muzeum adományáról s a kezelési viszonyokról szól.

* **A Bika szálloda bérlete.** A városi tanács tegnap délelőtt tartott ülésén foglalkozott Német András és társának, a Bika szálloda bérlőinek kaució-ügyével, melyről Ábrahám L. főügyész tett előterjesztést. Németh András és társa a 39.750 korona kaució fejében három házat ajánlottak fel biztosítékul. A tanács határozatilag kimondotta, hogy amennyiben a kaució a három házra hatvanezer korona rangsorozattal betáblázható, úgy az ingatlanokat biztosíték gyanát elfogadják. Ellenkező esetben kötelezi a bérlőket, hogy a 39.750 koronát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban október 15 ig mulhatlanul fizessék be. A tanácsi határozatról ma értesítik a bérlő társakat.

* **A pénzügyigazgató Püspök-Ladányban.** Faust Elek királyi pénzügyigazgató tegnap reggel Püspök-Ladányba utazott, hol az adópénztári kezelést és könyveket vizsgálja meg. Itt említjük meg, hogy a pénzügyigazgató csaknem minden községi adóhivatalt megvizsgált már s bizony-bizony kevés volt közöttük, melynek teljesen rendben lett volna a szénája.

* **Halálozás.** Mély fájdalommal tudatom, hogy feledhetetlen jó feleségem porlandó tetemeit folyó hó 23-án délután 3 órakor az ev. ref. szertartás szerint a Csillag-utca 22. sz. háztól a Kossuth-utcai templomba, onnan a Czegléd utcai temetőbe helyezük, mely végtisztességre az ösmerősöket és jó barátokat meghívom. Rácz Lajos rendőr.

* **Tetszetre hívó névtelen levél.** Emlékezetében van még a közönségnek az a szomorú tragédia, amely a Téglás-kertben játszódott le pár héttel ezelőtt. Agyonlőttek ott egy 7 éves kis gyermeket: Nagy Lajost. A csendőrség erélyes vizsgálatot folytatott ez ügyben s az állítólagos gyilkost le is tartóztatta s átadta a kir. ügyészségnek. Most ebben az ügyben új fordulat állott be. Tegnap névtelen levél érkezett a rendőrség bünygyi osztályához. A névtelen levél írója, aki — mint megjegyzi — egyelőre homályban akar maradni, egy másik egyént vádol a gyilkosság elkövetésével. Megjelöli az illető egyén lakását, elmondja azokat az okokat, melyek az általa gyanúsítottat a gyilkosságra vitték. Ha a levél nem valamelyes misztifikáció és félrevezetés, akkor becses adat lesz a vizsgálóbíró kezében. A rendőrség most azt deríti ki, hogy ki írta azt s vajjon nem áll-e rokonságban a gyilkosság gyanújával terhelt Varga Istvánnal, a ki a királyi törvényszék fogházában ül.

* **Nyilvános olvasó terem.** A főiskolának díszes és nagy könyvtára van, melyet díjtalanul használhatni hétfőn, szerdán és szombat délután 3—6 óra közt. Az olvasóterem több ezer kötetet tartalmaz s a látogatóknak igen kényelmes helyük van a buvárkodásra. Bujdosó Imre könyvtárnok tegnap nyitotta meg újra az olvasótermet, a hosszú nyári szünet után.

Dávid Jakab új vaskereskedése

Debreczen, Piacz-u. 7. szám. (Vecsey ház.) Vasak és vasneműk, konyha berendezési és gazdasági cikkek, minden iparághoz tartozó szerszám és vasalás nagy raktára. Olcsó beszerzési forrás.

* Debrecezeni gazdák borai.

A debreczeni gazdasági egyesület egyik legutóbbi gyűlésén elhatározta, hogy borközvetítéssel is foglalkozni fog. Közvetíti a termelő és fogyasztó közönség között az üzleti összeköttetést. A közvetítésnek már is van eredménye, amennyiben a debreczeni gazdák négyezer hektoliter bor eladását jelentették be az egyesület titkárnál. — Aki tehát bort akar vásárolni, az Rácz Lajos titkárnál felvilágosítást nyerhet.

* Megszökött kisgyermek. Kun Sándor diószegi béres 12 éves Juliska kis leányát ugyancsak kalandos természettel verte meg a gondviselés. Másodszor szökött meg a szülei háztól. Először meglelték a falu alatt kóborolva, most azonban még azt sem tudják, hova tűnhetett el olyan hamar. Két nap óta nem járt otthon s erős a szülők gyanuja, hogy Debreczenbe szökött. A debreczeni rendőrség, melyet értesítettek a kis gyermek eltűnéséről, keresi a kalandos természetű kis leányt.

* Szédelgés sorsjegyekkel.

Egy uri ember járja néhány nap óta Debreczen utcáit és különféle sorsjegyeket igyekszik eladni. Iparhatósági engedélye természetesen nincsen a sorsjegy elárulásra, felügyelet nélkül pedig bárkit is könnyen becsaphat. A közönséget figyelmezteti a rendőrség, hogy ne üljön fel a szédelgőnek.

* Előjárósági ülés az ipartestületben. Az ipartestület elöljárósága e hó 25-én, csütörtökön délután tartja szept. rendes ülését a testület kistanácstermében. A nyári hónapok utolsójában alig van kiemelkedőbb ipari jelentőségű mozzanata. Ezért a gyűlés csak folyó ügyeket fog tárgyalni.

* Elkobzott dinnyék. Vidéki gyümölcsárusok az utóbbi időben különös előszeretettel árasztják el a debreczeni piacot éretlen és egészségtelen gyümölcsökkel. — A kerületi orvosok azonban éber szemmel figyelnek a falusi invázióra s a romlott gyümölcsöt kérlelhetlenül megsemmisítik. Tegnap Lovas Péter békényi lakos hozott be 80 éretlen dinnyét Debreczenbe. A rendőrorvosi vizsgálat azonban — mielőtt még áruba bocsátotta volna Lovas — a dinnyéket egészségtelenné mondotta ki és elkobzását rendelte el. A nyolczvan dinnyét aztán a gypmesteri telepen megsemmisítették.

* Utolsó estély. Szabó Miklós táncztanító 28-án, azaz vasárnap este a „Margit” fürdő disztermében, táncztanítás záradékául tréfás szüreti ünnepélyvel egybekötött reggelig tartó utolsó estélyt rendez. Ez alkalommal „A falu rossza” című népszínműből az első felvonás adatik. Pásztorok: Lukács István, Tóth Sándor, Tóth István, Sturm György, Román Gábor, Bagi Márton, Szabó Kálmán, Nagy Lajos, Takács Péter, Kokas István, Viner Sándor, Tóth Miklós, Szabó István, Bokor Antal, Törő Sándor, Gellért István, Bajdó János, Szaniter Ernő. Pásztor leányok: Tatár Erzsike, Vajó Mariska, Böszörményi Juliska, Gombor Erzsike, Kovács Juliska, Tamás Mariska, Tóth Sárka, Csáthy Juliska, Szabó Erzsike, Szabó Juliska, Szedlár Juliska, Pethe Zsuzsika, Szacsury Juliska, Tóth Erzsike,

Molnár Róza, Wittman Margit, Haraugi J. Postások: Bajdó János, Veisl Viktor, Postás leányok: Csáthy Mariska, Szekeres Erzsike. Főbíró: Szentessy Pál. Bíró: Farkas. Cserebogár Jóska: Róth Ignác. Az ünnepély Szathmáry Gyula kisbíró jelentése után veszi kezdetét. Postás leányok és legények jutalomban részesülnek. Kezdeté 7 órakor. Belépti-díj személyenként 1 korona 20 fillér. — Az előadásra külön díj nincs. A jó talpalávalót Berki Lajos zenekara szolgáltatja.

* Rabot láncz, királyt korona ékesít Néhai híres Könyves Tóth Mihály debreczeni lelkészt hazafias érzelmeiért s a szabadságharcban tanusított dicséretes magatartásáért Olmützbe vitték az osztrákok. Itt raboskodott a mártíromságot élő lelkész, midőn a császár meglátogatta a fogházat. A császár ez alkalommal megparancsolta, hogy a politikai rabokról vegyék le a bilincseket és sétáltassák őket előtte végig. Valamennyi fogolyról leszedték a nehéz rablánczot, csak Könyves Tóth Mihály szorította magához a bilincseit s a felségnek ezeket mondá: — *Rabot láncz, királyt korona ékesít.* Keményen fizette meg e mondatát e mártír-pap: néhány nap mulva Jozsefstadba vitték, nehéz földalatti várfogságra. Az ipartestület Kossuthkiállításán eredeti festményen látható K. Tóth Mihály olmützi börtön-szobája s az a jelenet, mikor a rab büszkén emel szót a császár előtt.

* Társasvacsora Lovász és Haranghy tiszteletére. A délibábok hazájának előadása után diszes és előkelő közönség gyűlt össze az Angol királynő kíséretében, a hol a Csokonai-kör Lovász Sándor és Haranghy György tiszteletére társasvacsorát rendezett. A kisterem hosszú asztalánál ott voltak: Komlóssy Arthur, Oláh Károly, Kardos Albert, R. Réthy Laura, Lovász Jánosné, Bodnár Gézané, Koncz Ákos stb. A vacsora után az első tósztot Komlóssy Arthur mondotta. Lendületes szavakkal aposztrofálta a két szerző eredményes munkáját s Lovászra és Haranghyra emelte poharát. Oláh Károly szintén a két szerzőért emelt poharát Koncz Ákos R. Réthy Laurát és az Uránia két buzgó munkását Kosztolányit és Zitkavszkyt éltette. Kardos Albert dr. Komlóssy Arthurt éltette, a ki tevékenységével reá szolgált az elismerésre. Boldizsár Kálmán dr. a két szerző feleségét Lovász Jánosné és Haranghy Györgynét éltette, a kik a muzsán kívül inspirálták a két jeles szerzőt. Bodnár Géza szellemes tószttban a debreczeni sajtót éltette, mint a melyik a délibábok hazájának ügyét meleg szeretettel karolta. Felkészült mondott még Lovász János, a kit nagy figyelemmel hallgattak meg. A vacsora a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákba nyult be.

* Tegnap halottak. Tegnap a következők hunytak el Debreczenben: Bugya Veron gör. kath. 10 hónapos, Zbranek József róm. kath. 5 hónapos, Horváth Jánosné ev. ref. 34 éves, Grünfeld Mária izr. 16 hónapos, Rácz Lajos ev. ref. 42 éves, Bör Ede ev. ref. 40 éves.

* Új üzlet. Minden tekintetben modern divat- és rőfös-üzletet nyitott meg Asztalos József Kossuth-utca 4. sz. alatt. Dus raktárát sok izlésre valló szakértelemmel rendezte be.

* Amerikából érkezett czimbalom művész. Dobronyi László, a ki öt évet töltött New-Yorkban s Amerika nagyobb városaiban dicsőséget aratott, ma este a Márkus Jenő Dréher-éttermében hangversenyt rendez. Dobronyi László az új világban dicsőséget szerzett a magyar zenének s abban a szerencsében részesült, hogy Mac Kinley előtt játszott nagy sikerrel. Mai élvezetesnek ígérkező hangversenyét a közönség figyelmébe ajánlunk.

* Nagy tűz a Fried Emil tanyáján. Fried Emil belső-ohati tanyáján nagy tűz volt e hó 17-én. Esti kilencz és tíz óra között kigyuladt egy 60 méter hosszú hatalmas maghere kazal. Néhány percz mulva porig égett az 5000 korona értékű kazal. A tűz átsapott a közelben elhelyezett cséplőgépekre, melyeknek egyikét teljesen elhamvasztotta. A másik gépet is megrongálta a tűz. A kár összesen tizenháromezer korona. A tüzet három ohati ember gondatlansága okozta, kik a vacsora készítés végett gyújtott földtüzet este nem oltották el. A termés s a gépek is biztosítva voltak.

* Legujabb crepp és túll, boick, selyem és csipke színházi escharpok, nyakendők, keztyük, legyezők, csipke-gallérok, ruhadíszek jutányos áron beszerezhetők Bartha Kálmán üzletében (városház-épület). Egyedárusítás a legkényelmesebb egészségi „Platinum” vállfűzőkben.

TÁVIRATOK.

A bécsi óriási sikkasztás.

Bécs, szept. 22. Ma óriási izgalmat keltett annak hire, hogy a Länner Banknál újabb hiányokat fedeztek fel. A Jellinek által elsikkasztott összeg most már hat millió koronára rug. — Több letartóztatás történt. Jellinekről még semmi hír. Ugy vélik, hogy vagy Kremsben rejtőzik, vagy pedig csakugyan öngyilkos lett.

Találkozás a ravatalnál.

Budapest, szept. 22. Henriette belga királyné ravatalánál tegnap találkozott hosszú idők multán először Lipót király leányával: Stefániával, Lónyay grófnéval. E találkozás oly eredményeket szült, a mely a legkiusobb feltűnést és felháborodást keltette mindenfele. Lipót király ugyanis a mint megérkezett Spaaba s belépett a halottas szobába, ott látta leányát Stefániát a ravatal mellett térdelve imádkozni. A király energikus kézmozdulatot téve, nyersen rákiáltott leányára:

— Távozzék!

Lónyay grófné zokogva emelkedett fel s engedelmeskedett atyja parancsának, elhagyva anyja ravatalát, nővérével Klementina hercegnővel és azonnal visszautazott Brüsszelbe. Mire a fővárosba megérkezett, ott már táviratok útján megtudták a történeteket s mindenfele rokonszenves ovációkban része-

Nem szédelgés, Nem amitás!!!

csipőüzletében Debreczen Piacz-u. 19 sz. (Ranunkel ház) lehet beszerezni. Tessék meggyőződni!!!

csak a valóságnak megfelelő tény az, hogy a legjobb minőségű csizmát, cipőt, kalapot, sapkát, fehérneműt, meleg alsó ruházatot és minden e szakmához tartozó cikket a legolcsóbb árban egyedül

Witt Adoif uri divat, kalap és

sítették a: édes anyja ravatala mellől elüzött királyleányt.

Lónyay grófné a közönség lelkes ovációjára kihajolva kocsijából mondá:

— Ezer köszönet, kedves honfitársaim.

Mint mondják, a király a grófné elutazása után is folyton azt hangoztatta izgatottan.

— Nem akarom többet látni! — Megmondtam már, hogy nem is ismerem!

A párisi „Matin” hasonlólag írja le a dolgot azzal az eltéréssel, hogy tudósítója szerint Lipót király nem találkozott Lónyay grófnéval, hanem Clementina hercegnővel izentette meg neki, miszerint hagyja el azonnal Spaa-t. *Lipót állít laj unokaöccse Albert herceg javára lemond a trónról.* — A királyné temetése nagy részvét mellett folyt le.

A német birodalmi gyűlés feloszlata.

Berlin, szeptember 22. A birodalmi tanács konzervatív többsége kijelentette, miszerint a vámtarifa javaslatot minden körülmények között elejti. Hírlik, hogy ily körülmények között a birodalmi gyűlést feloszlatták.

Miniszterelnök bécsi útja.

Budapest, szeptember 22. Ma délután Széll Kálmán elnökle mellett minisztertanács volt, melyen a kormány minden tagja részt vett. Széll Kálmán miniszterelnök holnap a szakminiszterekkel Bécsbe utazik a kiegyezési tárgyalások tovább folytatására.

A Pavlovics-ügy.

Budapest, szeptember 22. Nagykikindáról írják, hogy Pavlovics Lyubomir orsz. képviselő ismert ügyében már befejezték a vizsgálatot. A kirendelt bíró kihágásnak minősítette a Pavlovics tettét és indítványozta az ügynek a járásbíróhoz való áttételét. Érdekes különben, hogy az esetet határozott tényként állapították meg. Pavlovics hír szerint le fog mondani mandátumáról.

Tőzsdejelentés.

Budapest, szeptember 22. Készárúüzlet kellemes az árak emelkedők. Határidőüzlet szilárd, Kóttettek: Októberi buza 689—90. Áprilisi buza 714. Októberi rozs 615—16. Áprilisi rozs 630—31. Októberi zab 566—67. Áprilisi zab 595—96. Tengeri 559—60.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A megsértett elnök. (Távirati tudósítás.) A Bankégyesület kebelében levő Hitelegylet közgyűlésén Kohn Gábor elnököt sértő szóval illették. Az elnök ezért becsületsértési panaszt emelt Bárdos Károly és Bauer Mór kereskedők ellen. Több tárgyalás után dr. Farkas Gyula járásbíró

délben hirdette ki az ítéletet, melylyel Bárdosra 400 korona, Bauerre 200 korona pénzbüntetést mért. Az elítéltek felebeztek.

§ Hartstein Kálmán esődjé.

Hartstein Kálmán esődügyében újabb határozatot hozott a debreczeni törvényszék. Krishaber és Schlesinger budapesti céég már régebben bejelentett egy harmincezer koronás követelést, melyet azonban nem vett figyelembe a csődbíróság. A törvényszék tegnap helyesbítő végzést hozott, melyben valódinak ismeri el a fenti követelést, a hitelezőket a II. osztályba sorozza és a csődbiztos utasítja, hogy a táblázati kimutatásba vezesse be e harmincezer koronás tételt.

§ Az örökség. (Távirati tudósítás.) Csalárd módon fosztotta meg Szabó Géza vörösvári segédjegyző Tutchek Józsefet az örökségtől. Mikor ugyanis a fiatal parasztleány tavaly nagykorúvá lett és az árvaszék kiadta 843 koronás örökségét, a községhez érkezett gyámhatósági végzést Szabó vette át, majd később a vétiven felül egy hamis nyugtát is készített, rátéve arra az előjáróság pecsétjét, továbbá hamisítva azon a Eckhard Géza jegyző és Metzger József bíró aláírását is. A hamis irások alapján aztán föl szedte a pénzt. Csakhamar kitudódott a turpisság, mire Szabó Gézát elfogták. A bíróság közokirathamisítás címén ma ült felette törvényt. Befejtetve a bizonyítás, dr. Geszti királyi ügyész indítványára a törvényszék Szabót egy évi börtönnel sújtotta.

§ Rablás az országuton.

A debreczeni esküdtbírószék öt napig tárgyalta azt a rablási ügyet, melyet lapunk egyik múlt heti számában részletesen ismertettünk. Tegnap megszakítás nélkül délután három óráig tartott az esküdtszék tárgyalása. Ekkor hirdette ki dr. Szeőke elnök a törvényszék ítéletét, mely szerint *Olah Sándor ötévi, Fekete Imre harmadtéleli fegyházbüntetést kapott.* A harmadik vádlottat, a siketnéma Szakács Sándort felmentette az esküdtszék. A két elítelt semmiségi panaszt jelentett be.

§ Dr. Grün bünpöre. (Távirati tudósítás.) Három hónapja, hogy dr. Grün Ede fővárosi ügyvédet különféle sikkasztások miatt letartóztatták. Néhány bünpörében véget ért azóta az eljárás s ezekben szám szerint négy volt — kliensének panaszára — holnap, e hó 23 án tartják meg ellene a főtárgyalást. Grünnel együtt a vádlottak padján fognak ülni, még pedig bünpártolás címén: Pető József betegsegélyző egyleti titkár, Radó Zsigmond tanítójelölt és Urányi Miksa állatorvos is. A főtárgyalásnak dr. Agoraszto Péter bíró lesz az elnöke, a közzédat pedig dr. Böhm Alajos fogja képviselni. A fogoly ügyvédet ezuttal Machan Gusztáv és Anna 5962 koronájának, Onsuda Ferencz 350, Schönfeld Sándor 397 és Róth János 690 koronájának elsikkasztásért vonják feleletre. Folyik ellene az eljárás még néhány panasz miatt, de ezek tekintetében csak később lesz a tárgyalás

HIREK.

Ejjeli posta.

Öngyilkossági kísérlet szerelemből.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Willmann Albert lakatossegéd, 29 éves világlátott, intelligens fiatalember ma éjjel fél 2 órakor az újpesti temető fala mellett öngyilkossági kísérletet követett el. Az ifju még este Klein Adolf kollegájával együtt szüreti mulatságon volt az Angyalföldön, a honnan egy óra tájt elmentek haza Új-Pestre. Willmann azzal bucsuzott barátjától, hogy holnap már nem látsz többet! Barátja azt kérdezte tőle, hogy talán Győrbe — születési helyére — utazik, hogy az ottani vaggongyárban állandó munkát kapjon és ajánlkozott, hogy szívesen vele megy, Willmann azt felelte, hogy ezuttal bizonytalanra és messze megy és nem akarja, hogy barátja kövesse.

Az újpesti temető falánál elváltak. Alighogy Klein száz lépésnyire ment, lövés dördült el, Klein visszaszaladt és barátját, ki körül már egy rendőr szorgoskodott, átlőtt mellel a földön fekvő taláta. A súlyosan sérültet bevitték az újpesti kórházba, a hol tette okául adta, hogy már két év óta igyekszik állandó keresetre szert tenni, mert nősülni akart; szereti Steiner Czecciliát, egy tisztos árvaleányt, a ki a pamutfonóban dolgozik. A leány is szereti és így is eljött volna hozzá, de ő nem akarta, hogy az ő felesége dolgozzék, ő akarta eltartani és ezért keresett biztos állást, melyet annál inkább remélt kaphatni, mert kiszolgált katona és a katonaságtól is kifogástalan bizonyítványai vannak.

Minden igyekezete hiába való volt, kapott ugyan hol itt, hol ott néhány hétre munkát, de biztos állást sehol sem talált. E fölötti elkeseredésében határozta el, hogy megöli magát, barátját kérte, mondja meg szerelmesének, hogy temetésére jöjjön el.

A fiatal ember állapota reménytelen. Lehet különben, hogy tettének a mondottnál egyéb oka is van, mert az éjjel a mulatságon ismételt az a német dalt huzatta a cigánynyal: „Du bist zu schön, um treu zu sein!” Mint érdekes dolgot feljegyezzük Willmannról, hogy annak idején, mint hajógyári lakatos, három embert mentett ki saját élete kockáztatásával a Dunából.

× A bolognai dráma. (Éjjeli express tudósítás.) Murri Tallio, a bolognai dráma hőse jelenleg osztrák területen, a reverendói börtönben várja további sorsát. Az olasz hatóságok már megtették a szükséges lépéseket kiadatása iránt. Murri kihallgatásakor azt mondotta, hogy éppen Olaszországba akart utazni, hogy a bíróságnál jelentkezzen. Váltig hangoztatta, hogy ő az egyedüli bűnös. Ugy a nővére, Bonmartini grófnő, mint Naldi ártatlanok. Bolognából távirják, hogy ott azt hiszik, hogy Bonmartini grófnőt nemsokára szabadon bocsátják, minthogy nem lehet ellene semmit se bizonyítani. Az orvos a grófnőt megvizsgálta és konstataulta, hogy nincs áldott állapotban. Ugyanis azt híresztelték a grófnőről, hogy a fivérével benső viszonyt folytatott, mely nem maradt eredmény nélkül.

Saját termésű teljesen érett csemege szőlőt
legelőnyösebb áron ajánl **CSANAK JÓZSEF** kereskedése.
Nagybani vevőknek külön engedmény.

× **A női alkalmazottak el-** len. (Éjjeli express tudósítás.) Az új porosz vasuti miniszter úgy látszik nem kedveli a nőket. Ugyanis — mint a berlini lapok jelentik — Badde vasuti miniszter rendeletet intézett a vasuti igazgatóságához, hogy a jegypénztáraknál alkalmazott nőket mindenütt férfiakal váltsák fel, a nőket ezentul pedig csak belső irodai szolgálatra alkalmazzák. A miniszter meggyőződött, hogy a nők külső szolgálatra egyáltalában nem alkalmasak és a hivatalban pontosak.

× **A ki maga csáfolja halála** hírét. (Éjjeli express tudósítás.) A napokban a francia lapok azt jelentették, hogy Berge tábornok meghalt. Másnap azonban kitűnt, hogy a népszerű tábornok a legjobb egészségnek örvend és a haláláról szóló hír, kacsa. Érdekes a dologban az, hogy Berge tábornok épen egy nagy párisi bank előszobájában várakozott, a midőn ott a fekete táblára a többi hírek mellé az ő haláláról szóló táviratot is kifüggesztették. A tábornok eleinte nagyon elcsodálkozott, azután pedig nyugodtan egy írást vett elő zsebéből és a következőket írta a távirat alá: „Bizonytalan időre elhalasztva. Báro Berge tábornok.”

CSARNOK.

Az őrangyal.

Regény.

írta: **Than Gyula.**

Folytatás.

Leirhatatlan hatást tettek a Geszterédy Teréz szavai. Arczán a lelkesedés pirja égett. Szemeiből a boldogság sugárzott ki.

— É! É! — hangzott minden ajkról. Hála Istennek!

Csak Lánczy Kálmán és Hortoványi Pál nem lelkesültek. Ideges izgatottság rabja lett mind a kettő. Az egyik halott halvány, a másik egész testében remegett. Szólni egyik sem tudott. Talán nem is mert. Geszterédy Teréz pedig felhevülten folytatta tovább:

— Kötelességemet teljesíttem! Elsiettem ide. Alig érkeztem meg, arról értesültem, hogy Bogáti Péterné ő nagysága feleségül megy Lánczy Kálmánhoz. Elképzelhetik, milyen hatást tett rám ez a hír.

Az a jótékony, nemes szívé, derék asszony, a kit mindnyájan tisztelni, becsülni és szeretni tanultunk: oda dobja az életét, nyugalmit, boldogságát egy hitvány embernek, a kinek nincs olyan lépése, a mely ne a bűn felé vezetne, a kinek méltelyez még a lehelete is. Az volt az első szándékom és ime szerencsésen végre is hajtottam, hogy ezt a házasságot megakadályozzam. Azt hiszem, hogy az én szavaim után ezt most már bizton állíthatom.

A nagyasszony felemelkedett. Reszkető ajkairól elszállottak a hála szavai.

— Ugy van! Igazat mondott. Minden szava a szívünkhöz szólott! Áldja meg az Isten érte, boldogságot hozott vele.

(Folyt. köv.)

Már f. é. október hó 1-én huzása a Tisza-szegedi sorsjegyeknek, főnyeremény 180000 korona ily igérvények, és továbbá a f. hó 24-től, október 21-ig megejtendő osztásorsjegyek huzása (főnyeremény 1,000,000 korona), néhány sorsjegy eredeti árban kapható:

KATZ JAKAB,
hírlap árudájában.

Uj kárpitos üzlet.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy **Svaroz Vilmos bútorgyáros urtól kiléptem** és helyben **Török Balint utoza 4 sz alatt** egy a mai kornak megfelelő

kárpitos műhelyt

rendeztem be, ahol minden e szakba vágó munkákat u. m. **szalon garnitúrát, ebédlő diványt, matracot, ottomány és roletta készítését, ugyszintén szoba díszítését, függöny feltevést** pontosan és jutányosan elvállalom.

Kérve becses pártfogását, maradtam

illő tisztelettel.

Glastein Ignác
kárpitos és díszítő.

Passatutti csemege- szőlő és must eladás.

Kitűnő felaggatni való passatutti szőlő kosarankénti vételnél kilogramonként 22 krajczárjával; must 50 literenkénti vételnél 16 krajczárjával kapható.

„Erzsébet” szőlőtelep

elárusító helyiségében.

Debreczen, főpiacz 29. szám.

Ártézi és szivattyús kutak furására

közegek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyúk elállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánlkozik

Guró Lőrincz

kutfuró-mester és vállalkozó, ki 16 év lefolyása alatt

220-nál több sikerült furt kutat létesített.

Megrendelések czimzre Debreczen Varga-utca 20 ik szám intézendők.

KLYTHIA PUDER

a bőr ápolásához, az arcszín szépítésére és finomítására. Legelegánsabb toilette-, bál és szalon-puder, fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg elemzve és jónak véleményezve **Dr. Pohl J.** cs. és kir. professor által **Bécsben**. Elismerő levelek a legjobb köröktől minden adaghoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB,
cs. és kir. udvari toilette-szappanok és illatszerek gyára

— Bécsben. — Főraktár: **Eécs, J. Wolzeille 3.**

Egy adag ára **1. frt 20 kr.** Megküldés utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett. — Kapható a legtöbb illatszerkereskedésben, droguériában és gyógyszerüzletben **Debreczenben Tóth Béla** gyógyszerüzletében.

Minden ruhát és bluzt vásárló vevő

Mint különös olcsóságok, meglepő jó minőségben.

120 cm. széles divat szövetek mtr. 75 kr.
120 cm. széles cheviott szövetek mtr. 90 kr.
120 cm. angol szövetek mtr. .... 120 kr.
140 cm. angol cheviott mtr. .... 135 kr.
Mintázott bársony bluzokra mtr. ... 50 kr.
Mosó bársony óriási váasztékban mtr. 75 kr.
Koczkás félselyem alsó szoknyára mtr. 68 kr.
Luisin selymek ruhákra és bluzokra „ 110 kr.
120 cm. széles koczkás divat szövet 85 kr.
120 cm. széles női posztó..... 60 kr.
Nagyon szép delainek..... 49 kr.

Nagy választékban kaphatók:

Bosznay J. és Társa,

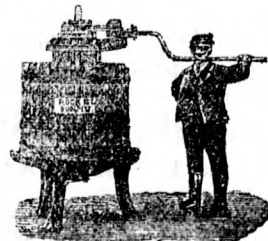
divatruházában Kossuth-utca 5.

havonkint új kiadásban megjelenő divat-füzetet kap.

Talán Angliában volt az idén ?

Kérdik minduntalan azon uraktól, kik a modern szabású és feltűnő elegáns **szürkés-fekete Raglan-felöltöket és öltönyöket viselik**.... Holott ezen izléses angolruhák a **Neumann M.** cs. és kir. udv. szállító férfi-, fiu- és gyermekruha-telepéből, **Debreczen Placz utca,** a főpostával szemben, származnak.

Borsajtókat, szőlőzuzókat készít

Röch István gépgyára Budapest,

I. Budafoki-ut.

Ajánlja szab. **különbzői emeltyüs sajtóit,** valamint nagyobb gazdaságok részére **hidraulikus és folytonos működésű sajtóit.** Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Ezen sajtók Debreczenben megtekintethők és megrendelhetők

KERÉKGYÁRTÓ JÓZSEF

gép-műhelyében

Csapó-utca 81. sz.

Apró hirdetések.

Mindentéle hajmunkák ugymint czop-fot, parókák, és etlek igazítását elvállalom, iutányos árban elkészíteni Simonffy-utca 27. G. Berta.

Hadházon egy ház 3 szoba, pincze és mellékhelyiségekkel, alatta üzlethelyiség, tágas udvar, szinnel eladó. Értekezhetni: Grünstein Samuval, Hajdu-Hadházon.

Egy bolt és hozzávaló helyiséggel november 1 től kiadó. Piacz-u. 48. sz.

Mézédes szilváni és oportó szőlő 26 filléért különként eladó. Domb-u. 13 sz.

Vadászok kinek tévedt el a vizslája? A ki tud róla hogy hol található annak czime megtudható a kiadóhivatalban.

Kis fűszer üzlet olesó bérlettel azonnal kiadó. Csonka-utca 15.

A Pályi uton 7 és fél hold föld eladó. Értekezhetni Vigkedvü Mihály-utca 30. sz.

Kiadó szép új lakás nagy szobákkal fürdőszoba és vízvezetékkel, nagy udvar és jó vizü kuttal október közepétől Péterfia-u. 9. sz. a.

9-es fél nyilas tanya föld eladó a Szepe-en. Értekezhetni: Ajtó-utca 8.

Haszonbérbe keresek 400—500 holdig levő földet. Értekezhetni: Ajtó-utca 8.

Hol szerezhetjük be a legfinomabb szag-nélküli csillár petróleumot legolcsóbban? Csakis Fazekas Kálmán festék és petróleum üzletében. Hatvan-u. 4. sz., Koszorusház.

Steiner Jakab városi állatorvos lakik, Csapó-utca 13-ik sz. a. a mezőrendőr-kapitányság mellett.

A Guti-falóger mellett 17 hold föld tanyával kiadó. Értekezhetni Péterfia utca 65 sz.

Vas esztergályozást a legolcsóbban vállal Preizler Mór lakatos a törvényszék mellett.

Keres első rangu színész, intelligens családnál két csinosan butorozott utcai szobát, takarítással e hó 29-re fő közel legyen a színházhoz, tiszta és világos, bővebet e lap kiadóhivatalába.

Passzatuti szőlő 1 kilogramm 60 filléért kapható Bán Kálmán fűszerüzletében. Egyháztér.

Nőül venne 6000 koronával bírór egy szép molett nőt, kinek üzlete, vagy jövedelmező foglalkozása van. — Levelek „Hűség“ czimen a kiadóhivatalba küldendők.

Ruha, haj és fogkefék szoba seprük és ecsetek, szőnyeg porolók nagy választékban, angol és solinger aczélú beretva olló és zsebkések, hajvágógépek feltűnő jutányos árban beszerezhető Márton Gyula divat és rövidáru üzletében, Bika szálloda mellett.

Teljes berendezéssel ellátott fűszer üzlet Érmihályfalván a főtéren, jutányos áron kiadó. Értekezhetni Dr. Kovács Józsefnél, Debreczen, József kir. herczeg-u. 6. sz.

Karpitos munkákból

legjutányosabban vállalom, javításokat, behuzásokat, új megrendeléseket, matracok elkészítését kívánatra házaknál és vidékre is megyek dolgozni. Értesítést levelezőlapon kérek. Jámbor Zsigmond karpitos, Debreczen, Csillag-utca. 19- sz.

Elutazás végett azonnal eladó új zongora, szőnyegek és egyéb butordarabok, Főtér 41. emelet hátul.

4 szobás modern lakás, fürdő szoba és vízvezetékkel. Kényelmes mellékhelyiség elköltözés végett kiadó. Piacz-u. 71

Bolti álványok jutányosan és kereti bakarbor ötven literen felül eladók Hunyadi-u. 12.

Homokkertben egy uri lakás szőlővel eladó olesó árban kedvezményes fizetéssel. Értekezhetni II. járásu csósznál.

Boros pincze 15 akó bornak Homokkert I járásban kiadó. Czím a kiadóhivatalban.

Helybeli tekintélyes biztosító társasághoz állandó gyakornok keresetik. Czím a kiadóban.

Jó karban levő családi zinger varrógép jutányosan eladó. Csillag-u 104. sz.

Felszerelő, ki légszesz és vízvezeték munkálatokban kellő jártassággal bir azonnal felvétetik Stekly Adolfnál Miklós-utca 1 szám, Czégely-ház.

Lakadalmakra, Mulatságokra

uri, vagy polgári házakhoz ajánlkozom főzésre, sok évi gyakorlatom által a legkényesebb igényeknek is megfelelek. Király Béliáné főzőnő Csapó-u. 50.

Jó karban levő fűszer-harmónika jutányos áron eladó. Czím a kiadóhivatalban.

Mérnöki rajzok és térképek másolását vállalom. Czím a kiadóhivatalban.

Petroleum de nem a féle galicziai csillár czimen elnevezett, hanem valódi 2-es 3 cillagos fiumei kristály tiszta a legolcsóbban csakis Térei utóda czégnél kapható, hol házhoz szállítva is megrendelhető: Hatvan-utca 13. Hochfelder ház.

Négy szobás utcai lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Bér november 1-től fizetendő. Darabos utca 16. szám.

Utczai lakás négy szobás mosókonyhával jó vízzel november 1-től kiadó. Csokonai-utca 13. sz.

Felvágott száraz vargafa mm. 90 kr. házhoz szállítva. Megrendelhető Hatvan-utca 35.

Üzlet áthelyezés!

A légszeszgyár mellett 20 évig fenn állott épületfa telepem forgalma a vasut áthidalása által, meg lévén nehezítve, m. t. vevőim kényelmére való tekintettel,

üzletemet

Hatvan-utca végére közvetlenül a nánási vasut-pálya-udvara mellé, a városból jövet jobbra, eddigi fióktelepem helyére tettem át.

Ezt mindennemű kemény- és puha, épület- és asztalos faanyagokkal, papir fedő lemezzel, carbolineummal ujjonnan dusan felszereltem, úgy hogy bármilyen igénynek képes vagyok eleget tenni. — Hozzáteve, hogy

árjegyzékemet 10 százalékkal lejjebb szállítom.

Kérem a m. t. vevőimet és a n. é. közönséget, hogy minél számosabb b. megbízásaikkal, úgy mint ott, itt új helyemen is engem megtisztelni sziveskedjenek.

Tisztelettel:

STARK MÁRTON.

Debreczen, 1902. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Legolcsóbb és legnagyobb Czipő-áruház Neumann Testvéreknel

a Tisza-palotában.

Van szerencsénk a m. t. vevőközönség becses figyelmét felhívni dusan felszerelt, házilag készített férfi női és gyermek

cipők, csizmák

ugyszintén ujjonnan érkezett divatos férfi és flu

kalapok,

valamint más uridivat czikkek nagy raktárunkra, mely czikkeket feltűnő olesó árban bocsájtjuk jelenleg a t. vevő közönség rendelkezésére.

Kérjük szives meggyőződését.

Tisztelettel:

Neumann Testvérek.

Vasutasok és vaggongyári munkások figyelmébe nagy választék saját készítésű férfi csizmákból.

Minden külföldinél jobbak

és olesóbbak!

A „Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság“

aranyéremmel kitüntetett ék szerkezetű, erőátételes

Borsajtói és Szöllőzuzsi.

Eladás egyedül a gyártelepen: Péterfia végén, a hadházi utcában.

Görlécek míg a készlet tart

Szobapadlóakk és parketmázak

legjobb minőségben és legolcsóbban beszerezhető

Térei József cég utódánál.

Kizárólagos festék és zsiradék nagy raktár. Debreczen, hatvan-u. 13. szám

rendkívüli olesó árban kiárusítottak.

Megérkeztek

a legujabb

női ruhaszövetek, francia flanelek, mosó vellek, szőnyegek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utócai vászon, készfahérmű raktárába. Debreczen, Kistemplom-bazár.